

Warszawa, 13 grudnia 2022 r.
KL/514/254/NK/2022

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Pan
Wiesław Szczepański
Przewodniczący
Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych
Sejm RP

*Szanowna Pani Marszałek,
Szanowny Panie Przewodniczący,*

w nawiązaniu do prowadzonych prac nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 459) poniżej przekazuje uwagi Konfederacji Lewiatan.

Potrzeba nowelizacji niektórych przepisów zapewniających legalny pobyt obywatelom Ukrainy przybywającym do Polski w związku z trwającymi działaniami wojennymi ma zasadnicze znaczenie ze względu na ciągłe zagrożenie istniejące na terytorium Ukrainy. Doprecyzowanie niektórych przepisów *Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* (dalej: ustawa z dnia 12 marca 2022 r.) oraz uzupełnienie kwestii w niej pominiętych są konieczne z uwagi na dużą skalę migracji oraz potrzebę zapewnienia efektywnego systemu wsparcia uchodźców na terytorium RP.

Pragnę zwrócić uwagę na wybrane rozwiązania, które budzą wątpliwości po stronie pracodawców.

- 1. Odnosnie do art. 1 pkt 3 projektu ustawy.** Ustawa nakłada na obywateli Ukrainy obowiązek złożenia wniosku o nadanie numeru PESEL w terminie 30 dni od dnia przybycia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Należy podkreślić, że wniosek o nadanie numeru PESEL można złożyć wyłącznie osobiście. Wprowadzając konieczność realizacji powyższego obowiązku w tak krótkim terminie należy odpowiednio zadbać o dostępność terminów w urzędach przyjmujących wnioski. W pierwszym okresie po wybuchu wojny mimo uruchomienia dodatkowym punktów nadania numeru PESEL, czas oczekiwania w kolejkach wynosił nawet kilka godzin. Dopełnienie wymaganych formalności w ciągu pierwszego miesiąca adaptacji w nowych warunkach szczególnie po traumatycznych przeżyciach w kraju pochodzenia może

być ogromnym wyzwaniem dla osób uciekających przed wojną. Ustawa również nie precyzuje czym skutkuje niedopełnienie obowiązku złożenia wniosku o numer PESEL w terminie 30 dni. Nie została również przewidziana żadna procedura odwoławcza w przypadku decyzji odmownej. Proponuje się zatem wydłużenie terminu na złożenie wniosku o nadanie numeru PESEL do 90 dni oraz wprowadzenie prawa do odwołania się od decyzji o odmowie nadania numeru PESEL.

2. **Odnosnie do art. 1 pkt 17 projektu ustawy.** Uchylenie przepisów umożliwiających obywatelom Ukrainy korzystającym z ochrony tymczasowej złożenie wniosku o pobyt czasowy w ramach uproszczonej procedury z uwagi na potencjalnie duże obciążenie urzędów wojewódzkich wydaje się uzasadnione. Niezbędne jest natomiast stworzenie instrumentu prawnego dla obywateli Ukrainy, którzy wiążą swoją przyszłość z Polską i zamierzają tu zostać po 24 sierpnia 2023 r. w celu wykonywania pracy lub pobytu z członkiem rodziny. Duża liczba obywateli Ukrainy planowała skorzystać z uproszczonej procedury, natomiast z uwagi na art. 23 projektowanej ustawy, wnioski o zezwolenie na pobyt złożone do tej pory pozostaną bez rozpoznania. Rozwiązanie przewidziane w projekcie ustawy ogranicza obciążenie organów wydających decyzje, natomiast nie rozwiązuje kwestii legalizacji pobytu obywateli Ukrainy w dłuższej perspektywie. Należy zawrzeć konkretne propozycje w aktualnie procedowanej nowelizacji nie odkładając tego do sierpnia 2023 r. Umożliwi to stabilizację oraz przewidywalność sytuacji pobytowej obywateli Ukrainy w Polsce, jak również ograniczy obciążenie urzędów wojewódzkich po 24 sierpnia 2023 r.
3. **Odnosnie do art. 16 i art. 31 pkt 4 projektu ustawy.** Ustawa ma na celu określenie szczególnych zasad zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym z Rosją. Poważne obawy się rodzą w związku z tym, że zmiany proponowane w art. 16 obejmują swoim zakresem wszystkich cudzoziemców, których legalny pobyt na terytorium RP został wydłużony na mocy szczególnych rozwiązań w związku z pandemią COVID-19. Należy podkreślić, że liczebność grupy cudzoziemców korzystających z wspomnianego wydłużenia może przewyższyć szacunki, a tym samym znacznie obciążyć pracę urzędów, do których zaczną wpływać wnioski o legalizację pobytu.

Mimo uruchomienia pracy urzędów państwowych oraz funkcjonowania ruchu lotniczego okres przewidziany na pozyskanie nowych dokumentów umożliwiających pobyt lub przygotowanie od opuszczenia Polski jest za krótki. Wejście w życie art. 16 po upływie 90 dni od dnia ogłoszenia projektowanej ustawy spowoduje olbrzymie trudności dla cudzoziemców korzystających z „przedłużenia” legalności pobytu w związku z pandemią COVID-19, dla pracodawców ich zatrudniających, jak również dla urzędów, które będą musiały się zmierzyć z masowym napływem wniosków o pobyt. Wobec powyższego proponuje się wydłużyć vacatio legis do 180 dni.

Z poważaniem

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

